

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 72139109-010.06.01-125
Konu : Engelli Bireylerin Acil Yerleştirilmesi İşlemleri

14/9/2021

GENELGE
2021 /06

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı, 03.09.2010 tarihli ve 27691 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Özürlülerin Bakımı, Rehabilitasyonu ve Aile Danışmanlığı Hizmetlerine Dair Yönetmelik, 04.11.2016 tarihli ve 29878 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Engelli Bireylere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği ile 2021/03 sayılı Engelli Bireylerin Acil Yerleştirilmesi İşlemleri hakkında Genelge hükümleri doğrultusunda engelli bireyin barınacağı ortamın; bakımını sağlayacak aile, akraba ya da yasal temsilcisinin; bu kimselerin engelli bireye bakabilecek durumda olmaması veya ihmal ve istismara açık durumda olması halinde yerleştirme işlemine ilişkin evrakın tamamlanması beklenilmeksizin acil olarak engel, yaş ve cinsiyet durumuna uygun bir bakım merkezine yerleştirilmesi veya uygulanacak sosyal hizmet modelinin belirlenmesi sürecinde ve yerleştirme işlemine ilişkin evrakın tamamlanmasının sağlanması konularında nasıl hareket edileceğinin yeniden belirlenmesine gerek duyulmuştur.

Bahsedilen durumda olan engelli bireylerin bu sebeple hayati risk taşıyabilecekleri, tehlike içinde olabilecekleri göz önünde bulundurularak aciliyet gerektiren durumlarda engelli bireyin yerleştirilmesine ilişkin evrakın tamamlanması beklenilmeksizin bulunduğu ilde Acil Valilik Onayı ile engel, yaş ve cinsiyet durumuna uygun bir bakım merkezine yerleştirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, konu ile ilgili uygulamada yaşanması muhtemel sorunların önlenmesi ve engelli bireylerin herhangi bir mağduriyet yaşamaması amacıyla iş ve işlemlerin aşağıdaki sıralamaya uygun olarak yapılması gerekmektedir. Buna göre;

1. Engelli bireyin bulunduğu ilde, engelli bireye bakım hizmeti verebilecek engel, yaş ve cinsiyet durumuna uygun resmi bakım ve rehabilitasyon merkezi ve bu merkezde boş yatak olması halinde Acil Valilik Onayı alınarak engelli birey geçici olarak merkeze yerleştirilir. Engelli bireyin durumu acilen değerlendirilir ve kesin yerleştirilmesi veya uygun görülen sosyal hizmet modeline ilişkin gerekli evrak, engelli bireyin bulunduğu ildeki Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından azami 3 ay içerisinde tamamlanır/tamamlatılır.

2. Engelli bireyin bulunduğu ilde engel, yaş ve cinsiyet durumuna uygun resmi bakım ve rehabilitasyon merkezinin olmaması veya mevcut merkezlerin kapasitesinin dolu olması halinde o ilde engelli bireyin engel, yaş ve cinsiyet durumuna uygun özel bakım merkezi

bulunması halinde; engelli bireyin 04.11.2016 tarihli ve 29878 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Engelli Bireylere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliğinin 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan tanıma uygun olduğu hususunda kanaat oluşması ve bu durumun sosyal çalışmacı tarafından hazırlanan sosyal inceleme raporu ile tespit edilmiş olması halinde engelli birey İl Müdürlüğü tarafından Acil Valilik Onayı ile geçici olarak özel bakım merkezine yerleştirilir. Özel Bakım Merkezlerine yerleştirmelerde öncelikle 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu’nun 34’üncü maddesine göre belirlenen ücretsiz kontenjanlar kullanılır. Engelli birey için gerekli olan Engelli Sağlık Kurulu Raporu ve gelir tespitine ilişkin belgelerin alınması için engellinin merkeze kabul edildiği tarih itibariyle işlem başlatılır ve 3 ay içerisinde tamamlanır/tamamlatılır. Diğer ilgili evrakın hazırlanması veya hazırlatılması ile engelli sağlık kurulu raporunun alınıp alınmadığı konusundaki takip, engelli bireyin bulunduğu ildeki İl Müdürlüğü tarafından yapılarak Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne aylık olarak bilgi verilir.

3. Engelli bireyin bulunduğu ilde engel, yaş ve cinsiyet durumuna uygun resmi bakım ve rehabilitasyon merkezi ve özel bakım merkezi olmaması ya da mevcut merkezlerin kapasitesinin dolu olması halinde engelli bireyin durumu İl Müdürlüğünce ivedilikle değerlendirilir ve en yakın illerden başlamak üzere ilgili İl Müdürlükleri ile iletişim kurulur. Söz konusu engelli bireye yakın illerde bakım hizmeti verebilecek engel, yaş ve cinsiyet durumuna uygun resmi bakım ve rehabilitasyon merkezi bulunması halinde bu merkeze yerleştirme ile ilgili işlem tesis edilir.

Ancak, söz konusu engelli bireye yakın illerde bakım hizmeti verebilecek resmi bakım ve rehabilitasyon merkezi bulunmaması halinde yakın illerin İl Müdürlükleri ile iletişime geçilerek 2’nci madde kapsamında uygun olan bir özel bakım merkezine yerleştirme yapılır.

Engelli birey ve dosyası bulunduğu İl Müdürlüğünce diğer İl Müdürlüğüne teslim edilir. Engelli bireyin teslim edildiği ildeki İl Müdürlüğünce Acil Valilik Onayı alınarak engelli bireyin geçici olarak yerleştirilmesi gerçekleştirilir. Özel Bakım Merkezlerine yerleştirmelerde öncelikle 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu’nun 34’üncü maddesine göre belirlenen ücretsiz kontenjanlar kullanılır.

Engelli birey için gerekli olan Engelli Sağlık Kurulu Raporu engelli bireyin yerleştirildiği özel bakım merkezi tarafından azami 3 ay içerisinde alınır. Diğer ilgili evrakın hazırlanması veya hazırlatılması ile engelli sağlık kurulu raporunun alınıp alınmadığı konusundaki takip engelli bireyin teslim edildiği İl Müdürlüğü tarafından yapılarak Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü’ne aylık olarak bilgi verilir.

4. Mesai saati dışında ve hafta sonu ile dini ve resmi bayram tatillerinde acil olarak yerleştirilmesi gereken engelli bireye ilişkin işlemler ilk üç maddede belirtildiği şekilde yapılır.

5. Evrakın tamamlanması sonucunda engelli bireyin bakımının sağlandığı ilde bulunan İl Müdürlüğünce engelli bireyin durumu yeniden değerlendirilir. Engelli bireyin resmi veya özel bakım merkezinden birine yerleştirilmesinin uygun olduğunun tespiti halinde buna yönelik işlemler ilgili mevzuat hükümlerince gerçekleştirilir.

6. Engelli bireyin evrakının tamamlanması sonucunda; bakıma ihtiyacı olmadığını tespiti halinde 03.09.2010 tarihli ve 27691 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Özürlülerin Bakımı, Rehabilitasyonu ve Aile Danışmanlığı Hizmetlerine Dair Yönetmeliğin engelli bireyin bakım ve rehabilitasyon merkezinden ayrılışını düzenleyen 19 uncu maddesi ile 04.11.2016 tarihli ve

29878 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Engelli Bireylere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği’nin ayrılma ve nakil işlemlerini düzenleyen 52’nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine göre işlem yapılır. Ücretsiz kontenjanların kullanılmış olması durumu hariç olmak üzere Acil Valilik Onayının tarihi esas alınarak engelli bireye fiilen bakım hizmetinin verildiği süre için özel bakım merkezine ödeme yapılır.

7. Engelli bireyin özel bakım merkezinde bakımının sağlanması halinde merkeze ödenecek bakım ücretinde Acil Valilik Onayının tarihi esas alınır.

8. Engelli bireyin özel bakım merkezine yerleştirilmesinin uygun görülmesi ancak o ilde ya da yerleştirileceği diğer ilde engellinin durumuna uygun birden fazla özel bakım merkezi bulunması halinde öncelik ücretsiz kontenjanlara verilmek suretiyle engelli bireyler bu merkezlere sıra takibi yapılarak yerleştirilir. Denetimlerde gösterilmek üzere özel bakım merkezleri yerleştirme sırasına ilişkin kayıtlar İl Müdürlüğü tarafından tutulur.

9. Engelli bireyin özel bakım merkezinde kalma koşullarına sahip olmadığı ancak bakım ihtiyacının devam ettiğinin tespit edilmesi halinde 6’ncı maddeye göre işlem tesis edilir ve İl Müdürlüğü tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda engelli birey durumuna uygun farklı sosyal hizmet modellerine yönlendirilir. Ancak Acil Valilik Onayının tarihi esas alınarak engelli bireye fiilen bakım hizmetinin verildiği süre için özel bakım merkezine ödeme yapılır.

2021/03 sayılı Engelli Bireylerin Acil Yerleştirilmesi İşlemleri hakkında Genelge kapsamında Acil Valilik Onayı ile geçici olarak özel bakım merkezlerine yerleştirilen ve evrak tamamlama süreci devam eden engelliler de bu Genelge hükümlerine tabidir. Bu bireylerin iş ve işlemleri azami 3 ay içerisinde tamamlanarak yukarıda yer alan hükümler çerçevesinde yürütülür.

Bu doğrultuda, 2021/03 sayılı Engelli Bireylerin Acil Yerleştirilmesi İşlemleri hakkında Genelge yürürlükten kaldırılmış olup uygulamanın yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde yürütülmesi hususunda gereğini rica ederim.

Derya YANIK
Bakan